

Péchy Tamás.

Ez esztendőben mult tizenegy eszten-deje, hogy PÉCHY TAMÁS a képviselő-ház elnöki székét elfoglalta.

A képviselőház elnökének lenni nem közönséges feladat, s a férfi, kit a Ház e rendkívül nagy fontosságú állással megtisztel, méltán lehet büszke e ki-tüntetésre. Éber szellemet, nagy higgadt-ságot, nem közönséges tárgyilagosságot s mindezekhez erős testi szervezetet kíván a parlamentben való elnökö-sködés. Az elnökön kívül még két al-elnöke is van a Háznak, de tizenegy év leforgása alatt ritkán esett meg, hogy Péchy Tamás átadta volna helyét valamelyik alelnöknek.

A Ház minden pártja részéről osztat-lan tiszteletben részesül Péchy Tamás, mert ha néha a felizgatott kedélyek tán részrehajlással vádolták is, az izgalom lecsillapodta után mindenkinek el kellett ismernie, hogy Péchy mindentől messzebb áll, mint a rész ehajlástól.

S tényleg a képviselőház elnökének az összes pártok fölött kell állania s tartozék gondolatban bármelyik párt-hoz, azt nem szabad elárulnia, mert ez aztán lehetetlenné tenné, hogy a tanács-kozásokat a rendes mederben vezethesse.

Hogy mily óriási türelemmel, kitar-tással kell megáldva lennie az elnöknek, elég utalnunk a most folyó képviselő-házi tárgyalásokra. Mert könnyű a kép-viselőknél, azok akkor ülnek bent a Házban, a mikor egy kedvük szerint való vagy pá tjukhoz tartozó szónok beszél, de az elnöknek ott kell ülnie délelőtt 1° órától délután 2—3 óráig, végig kell élveznie a jó és végig-szenvednie a rossz beszédek.

Mindössze az öt vagy legjobb eset-ben tiz percz szünete van, a mikor egy kissé kipihenheti magát. Aztán ismét kezdődik a terhes munka: figyelni a beszédekre, a közbeszólásokra, eltalálni, hogy hol, miért lehet rendreutasítani valakit és miért nem, hol kezdődik a tárgyhoz való nem szólás . . . bizony dicsőséges állás az elnökség, de nem irigylésreméltó.

B.

PÉCHY TAMÁS.

A szomszédomról.

Írta: Abonyi Árpád.

Egy csomó haszontalan lim-lom van az íróasztalomon: régi kések, könyvek, egy kopott római téglá, egy pisztoly, egy öblös oldalu, közönséges serpenyő, a melynek az aljában még most is van némi szennyes, fehérés hamu. Hozzá vagyok szokva a látásukhoz. Egypárszor már elhatároztam, hogy rendet teszek ebben az ócska vásárban, azonban minden a régiben maradt; nem dobtam ki semmit.

Van egy pókhálóm is a baloldali falszegletben. Nem bántom azt sem. Régi ismerősöm a benne tanyázó bogár, had maradjon meg a hálója is. A mikor legelőször került elébem, akkorka volt még csak, hogy alig látszott és igen gyenge. Lassacskán, fáradtan bujt elé valahonnan a Vörösmarty munkái mögül, lekerült az „Elveszett paradicsom“-ra, onnan át mászott az „Ötödik Sixtus“ vaskos kötetére, onnan a tintatartóm porzós üvegére. Ott szét nézett a világban s valószínűleg kontemplálni kezdett. Mire pedig még egyszer odanéztam, már nem volt ott.

Másnap, harmad nap nem láttam. Valami négy nap múlva azonban ismét elékerült, még pedig szorgalmas igyekezettel abban, hogy mentől okosabban rendezze be hálóját, a melyből ekkor már jókora darab állt készen a baloldali falszegletben, a melyet erre a célra, négy napi körültekintő szemle után, a legalkalmasabbnak ítelt. Sokáig néztem a munkáját, a fáradságát és a makacságát, a mely hasonlatos kitartás dolgában a hangyáéhoz. A háló innenső szelét tartó szálát erőnek-erejével az asztalom heverő hamus serpenyő fogantyújához akarta a la erősíteni. Kétszer elszakadt a szál, a mint visszamászott rajta, kétszer igazította helyre, s nem is nyugodott, a míg csak meg nem birta. Kíváncsivá tétetvén, hogy mit fog csinálni vajjon ez a makacs bogár, ha ismét leválik a poros serpenyőről a szál, — odanyultam vigyázva ezzel a tollal, a mely most ezt a történetet papirosra veti és elszakítottam. Fenn megpetyhüdt a háló, az eltépett szál alája lendült, — baj volt, a pók kétségbe volt esve. Igen lassú tempóban huzakodott a háló belső házából, a hol bizonyosan a lakás pontos berendezése foglalta el, — de a következő pillanatban már munkához fogott és gyorsan, ügyesen, ismét csak oda erősítette a szálát.

Bolond bogár vagy, — gondoltam magamban, s többé nem bántottam.

Furesa, hogy éppen ezt a serpenyőt választotta ki a sok ócskaság közül. Választhatta volna berozsdásodott pisztolyomat, a melynek szintén igen bús szerepe volt akkoriban a multban, a midőn hozzám került. Árverésen vettem. Valami Sulcz nevű fiatal ember tulajdona volt, aki egyik golyójával egy pinczér-

leányt lőtt agyon, a másikkal meg a tulajdon örjögő agyvelejét loccsantotta széjjel. Szép multja van ennek a kapszlis hitványságnak, — használhatta volna. Vagy a csontfogantus késemet például, a mely szintén hatósági árverésen került hozzám, s a bünjelek reszpublikájában igen tekintélyes helyet foglalt el. Popa Vazulé, az ispánmező gyilkosság hirhe lt hőséé volt.

Pókom azonban nem ezeket választotta, hanem a serpenyőt.

Azt hitte bizonyosan, hogy ez a közönséges vas serpenyő, — a lehető legprimitívebb tákolmány, a mi valaha cigány kovács műhelyéből kikerült, — semmi néven nevezendő szerepet nem játszott a multban, pedig nagyon tévedt. Nem ok nélkül tűröm én ezt az ócska jószágot az asztalomon, s nem véletlenség szintazonképpen az sem, hogy éppen az „Ember tragédiája“ mellett van a helye. Azt a réges-régen összeszakadt moh-rózsát, a melyet a szívárványos álmokkal tele való első ifjuság idején legelső ideálomtól kaptam, Tompa virágregéi közelében tartottam ad-tig, a míg egy teetalpu, prózai cselédeány ki nem dobta. Kovács István városi őrök serpenyőjének, ki ide át lakott a szomszédomban és páratlanul becsületes ember volt, mint a biblia jó emberei, — az „Ember tragédiája“ mellett jelöltem helyet.

Kovács István már régen nem köszöni át a kerítésen a jó reggelt és nem érkezik haza szomorú arczczal estefelé, hogy erre a kérdésemre: hogy van Kovács ur? — azt felelje szelid, mosolygó tekintettel: köszönöm kegyes kérdését, jól. Immár nagyon csendes ember.

Cselédek beszélték akkoriban, hogy a törpe ragyás (kicsit himlőhelyes és alacsony, gyenge növésű emberke volt) napról-napra rosszabb lábón él a feleségével, a kit mindössze hét, vagy nyolcz hónapja hozott haza. Mi ismer-tük Kovács Istvánt, tudtuk, hogy jóra-való, derék ember, — egyszerű faszeg ugyan a társadalom palotás házában, nem kerül sokba a pótlása s az elpusztulása sem okoz senkinek gondot, — de becsülettel végezte a munkáját, s megérdemelte az emberek jóindulatát, a melyet nem is vont meg tőle senki; tudjuk, hogy többre is vihetne volna, ha módjában áll. Tudjuk azt is, hogy szerencsétlensége vetette vissza a falujába, a honnan szerelmes szívvvel érkezett a városba, hogy megszerezze valamiképpen azt a darab kenyeret, mely ne csak egy embernek legyen elég, hanem ket tő nek is. Akármilyen szűkösön, de elég legyen. Ha bajjal is, ha nyomorúsággal is, — de addig bár, a míg jobban megbecsüli vasszorgalmú igye-zetét a tanács és rendes, hatszáz firtos fizetésbe helyezi át.

Kerülgettem egy párszor ezt a dolgot én is, mint más. Többen példálództak

az étellel is, a szegénységgel is, az asszonyi rosszassággal is, — a mely olyan kegyetlen keresztvonást talál majd huzni a kalkulusaira, hogy bele konfundálódik stb. stb. Azonban, ki elég durva arra, hogy meg ne hassa egy szegény ember becsületes vonzalma az iránt a leány iránt, a kinek a kezébe le akarja tenni jövődjével együtt az életét is. Keveset érő élet, — de egyetlen. Ha elpusztul, nincsen másik. Legbecesebb tulajdona a világon, — azt kínálja, azt adja oda. Kinevethették-e?

Nem, nem! megláttam pár hónap múlva a feleségét (a falujabeli nótáriusnak volt a lánya) s ettől kezdve aztán egyszerűen kitöröltem szegény kis embert az élők közül. A fiatal asszony szépen formált, csinos teremtés, bolondságra hajló, dévaj szemekkel, merész, kihívó mozdulatokkal, — Kovács István szelid bárány, csunya kis ember, alá-zatos és hálás és bizó, mint egy gyermek.

Régi dal . . .

Nem is érdemes igazán, hogy ezt a dolgot ilyen aprójára emlegessük. Ha ezt az ő utánna maradt vas serpenyőt kidobtam volna az ablakon, hogy ne emlékeztessen reá, úgy lehet, hogy a szomszédtság példájára én is már régen elfelejtettem volna azt a kora tavaszi délutánt, a midőn utoljára találkoztam vele az utcán.

Azelőtt se lépett valami fürgén, — most azonban úgy, mintha mázsás vasak alatt görnyedezett volna sovány válla.

— Jó estét Kovács úr!

— Jó estét kívánok, felelte össze-rezzenve, s a nélkül, hogy a szemem közé nézett volna, fáadt, szomorú mosollyal mondta: instálom, megtör-tént . . . Ne tesszen megállani vélem . . . Gazember vagyok.

— Ne tréfáljon!

— Igazság, dunyogta vállát vonva a szerencsétlen, s az csupa perzselő szén volt, a mi kilobogott a szeméből és megdöbbsentett; elloptam a rámbizott pénzt, ne tesszen szóba állani vélem . . . mor-mogta még egyszer és bement lesütött fejével a lakásába, a hol nem fogadta senki.

A kávéházban aztán megtudtam, hogy nem hazulott. Éppen az nap déltán vették el tőle a hivatalát és helyezték valami négyszáz forint elsikkasztása miatt fegyelmi kereset alá. El kellett hinni; maga a referáló tanácsos beszélte a dolgot. Sajnálta ő is, — de nem segíthettek rajta. Lágy ember volt; a felesége vitte belé, annak a ruháira és czifrázkodására ment el az elsikkasztott pénz, s ha legalább megérdemelte volna ez az asszony, de nem érdemelte.

Ezt könnyen hittem.

Az azonban új adat volt, hogy Kovács István már két hete nem látta a feleségét. Egy este eltűnt hazuról az asszony és nem jött vissza. A férj meg nem tett semmit, hogy feltalálja. Beszélték, hogy levelet írt neki az asszony, a melyben tudtára adta volna, hogy ne

L E N A.

(VITTORIO BERZESIO REGÉNYE).

Olaszból fordította: V. SZÜCS GÉZA.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Született jó viszonyok közt élő polgári családból.

Guglietti Jeromos ur, és Ricciardi Karolina asszony a legboldogabb házaságban éltek együtt, s csak egy hiányzott teljes megelégedésükhöz.

Kelme és selyemáru kereskedésük volt; egyszerűen éltek, s hozzá voltak szokva, hogy minden esztendőben jókora összegecskét tegyenek a takarékpénztárba; s az egész város ugy ismerte őket, mint a világ legbecsületesebb embereit. Ha nem is tartották őket valami híres egyéneknek, annyit tudtak róluk, hogy a férj igen jó kereskedői orral, sok üzleti ügyességgel bíró férfi, a nő pedig mindennemű házi erényekben bővelkedő feleség.

Talán akadt olyan is, a ki irigyelte őket az arany középszerért, a melyet követtek, s a csendért és békéért, a melyben éltek; de vajmi kevesen lehettek ilyenek is, — mert ők — a jó emberek — még a légynek sem kívántak ártani.

De nem voltak azért „barátaik“ sem. Nagyon kevés családot látogattak, nem adtak sem ebédeket, sem estélyeket, sem bálakat — így hát nem voltak parazitáik sem, a kik a nyakukon élőködtek volna.

A legjobban a férj nővéreinek, Magdalénának a családja körében érezték magukat, a ki egy katonatiszthez ment férjhez, a kit szerencséje most Turinba juttatott állomáshelyre.

Magdalénának három fiacskája volt, a kik közül az idősebbik már tizenéves éves volt, s a főiskola nem épen tehetőségtelen növendékei közzé tartozott; előre készült reá, hogy miniszteri hivatalnok lesz.

Valahányszor nővérét meglátogatta, mindannyiszor némi irigység nyilalt át a Karolina asszony különben ártatlan jó szívére.

Tehát az egyetlen dolgot, a mi keserűséget szerzett házaspárunknak, az volt, — hogy nem volt gyermekük.

Hogy e vágyukat elérhessék — a férj megkérdezte minden híres orvosnak a tanácsát; az asszony pedig rendre járt minden valamirevő templomot, és a lehetőleg legmélyebb áhítattal imádkozott egy kis porontyért a Madonnához.

Az orvosi tanácsok, vagy pedig a hő imádságok okozták-e: elég az hozzá, hogy egy napon olyan boldogoknak érezhették magukat a jó emberek, a kiknek van egy szép iczi — piczi angyalkájuk, a kit akkor és annyszor csókolhatnak és becézhetnek, a mikor és a hányszor csak akarják.

Ez az iczi-piczi gyerek egy leányka volt.

Olyan gyönyörű és kedves kis teremtést nem látott még senki se: olyan elragadó volt fehér-piros arcocskája, ha egyet mosolygott, hogy gyermekes öröme, nevetésre bírta volna a legmakacsabb hypokondrikust, s pazarlóvá tette volna a zsugorit is.

Még csak járni se tudott magától, s már is körülötte forgolódott az egész ház; mindenki őt gügyögette, vele akart évődni, játszani; az idegenek mindjárt az ölükbe kívánták, csókolgatták — képzeljék hát el, hogy mit el nem követtek vele a szülei!

Nem volt ez már apai és anyai érzés, — hanem valóságos gyönyör, sőt fau-tizmus.

Annaira, hogy kis Lenájuk számára semmi sem volt elég szép, elég jó; azt akarták, hogy mindentől a legfinomabb, a legeslegszebb jusson az aranyos kis leánynak, mert ez csak az ő szépségéhez és kedvességéhez méltó.

Ugyanazon ház első emeletén lakott egy főúri család, Santafiori marquis-ék; ezeknek is volt egy kicsi leányuk, Elvira; el lehet képzelni, hogy ez a nagy úri kisasszonyka ruhát, játékot, meg minden egyebet ugyan csak finomat kapott: nos hát a milyent ez a kicsi főúri lány kapott, olyannak kellett lennie a Lenának is.

Első eset volt ez, hogy a derék házaspár megfélekedett a józan okosság törvényeiről; s rangjuknak és vagyoni állásuknak követelményei ellenére, nagyobb költségekbe elegyedtek.

II.

Léna neveltetése.

Igy nőtt mind nagyobbra és nagyobbra, s lett mind szebbé és szebbé a kis leány.

Természetesen nem végzett semmiféle házi munkát. Az ő habfehér kezecskéi nem voltak ere méltók, zenélt, idegen nyelveket tanult, s néha egy kis kézimunkával is foglalkozott, míg anyja a háztartást vitte.

Léna valóban bájos leánynya fejlődött. A ki csak látta, élénk rokonszenvet érzett iánta, a mely — főleg férfiaknál — nagyon könnyen csapott át hevesebb érzelembe.

Természete igen jó; talán egy kissé játszi és csapongó, de azért édes, szelíd, behizelgő.

A folytonos hizelgés, mellyel szülői és mások folyton körülvették, tagadhatlanul egy kissé rontó befolyással volt reá; ha vérénél fogva nem is volt hajlandósága a büszkeséghez, kedvet kellett hozzá kapnia a sok bók folytán, s így nem csoda, hogy lassanként egy kis önhietség, s egy kis kacérság is fejlődött ki benne, a mely neki igen jól állott — s a mely végül megkövetelte másoktól a hizelgést; örült ha valakin szépségének hatalmát látta, s ez örömet nem is volt képes teljesen elpalástolni.

is próbáljon utána jönni. Jól érzi magát ott, a hol van. Megunta a nyomorúságot, — annyi. Szeresse és egye a krumplit, ha tetszik ezután is, — ő már betelt az örökös krajczáros komédiával, nem szenved többet.

Akkoriban nem tudtam, hogy igaz-e ez, vagy nem. De beszéltek, s a szerencsétlen kis ember tragédiája a mellett bizonyított, hogy ezt a levelet csakugyan megírta az a haszontalan semmi asszony.

Te bolond pók, itt a háló közepén! Tudod-e, hogy miféle serpenyő az, a mely a házad legvastagabbik szálát tartja?

Ebből szállott ki nehéz, gyilkos szárnyon a halálnak gőze. Ebben gyújtotta meg ez a becsstelenségbe bukott ember azt a szentet, a melynek párája megfojtotta. Betette az ablakokat, bezárta az ajtót, oda tette ezt a serpenyőt az asztalra, lefeküdt a kopottacska díványra és nem kelt fel többet.

Igy történt, bogár. Kovács István künn fekszik a szegények temetőjében, a serpenyője hozzám került.

Még van benne egy kevés hamu. Jó volna, ha beszönné a tetejét, hogy ne lássam többé ezt a fertelmes hamut.

Tedd meg, pók, és én neked adom a serpenyőmet.

FORGÁCSOK.

Boldog poéta.

Boldog poéta, verseit
Mindenfelé jól ismerik;
Kivált a kik szavalni szoktak,
Minden során elanda'ognak.

S e nagy hatásnak mi a titka?
Im itt előttem könyve nyitva . . .
Biz azt ismerni nem nehéz:
Mindössze pár vers az egész!

A gavallér.

Varróleány s i jú gavallér
Szeretik egymást s boldogok . . .
De nem sokáig tart az álom:
Az úrfi meg . . . a lány zokog.

A hű leány bizik kedvesében,
S ez őt lerázza mint sarat . . .
Szegény bukott nő megvetett lesz,
S az úrfi — gavallér marad.

Rudnyánszky Gyula.

Gondolatok.

Mindenki középpontja saját világának, de míg egyik ember csak önmaga körül forog, a másik a alatt tova is halad.

Az asszony fordított betű: tükör előtt legkönnyebb kiolvasni.

A férfi csinálja az életet, a nő pedig játsza azt.

M. J.

Mégis az általános kényeztetés és ünnepeztetés között is jó leány maradt ő, a kinek finoman érzett a lelke, nemesen hevült a szíve.

Mint mindenki más, úgy Santaflora marquis-ék is csodálói voltak a kis

házaspárnak, hogy ezzel a főiri barátsággal rendkívül sok fölösleges kiadásba verik magukat. Az emberek most már a nyelvük hegyére vették őket; sok mindenfélét pletykáztak róluk összevissza. Az első, a ki a mágnesbarát-

tanácsokat osztogasson a bátyjának, Jeromosnak, a ki rendesen szívesen vette az ilyesmit tőle. Most is meghal-gatta, a miket mondott — nem is igen tett semmiféle ellenvetést, de azért korántsem határozta el magát arra,

A DEAK-MAUZOLEUM A KEREPESI-ÜTI TEMETŐBEN.

Lena kedvességének s barátságba hozták az ő Elvirájukkal.

A két leánykának ugyanazok voltak a mesterei, ugyanazok a ruhái s a marquisnő szívéből örvendett annak, ha a két leánykát együtt vihette kocsi-kázni. Az nem jutott eszébe a Guglietti

kozás fölött való rosszaságát kifejezte, Magdaléna asszony volt, a ki őszinte szeretettel viselkedett ugyan irántuk, — de ritka szókimondó egy asszony lévén, a legelső alkalommal előhozta nekik, a mi a szíven feküdt.

Hozzá volt ahhoz szokva, hogy jó

hogy huga utasításai szerint cselekedjék.

Hovatovább valóságos méregbe jött az öreg, ha Magdaléna mérsékletre intette; dehát a szó az ő Lenája körül forgott, s ebben a tekintetben nem ismert senki részéről tréfát.

A néni kifogásolta a nevelést, melyet leányuknak adnak; nem tetszettek neki a cifra ruhák, nem a külföldi nyelvek — még kevésbé pedig a folytonos zongorázás, séta és kocsikázás.

— Nem úgy nevelik azokat a leányokat, a kikből jó házi asszonyok, gondos anyák és szerető feleségek lesznek! — mondta. Hiszen ti úgy nevelitek Lenát, mint ha valami milliomos- vagy éppen herczegkisasszony volna. Mi közöttök van nektek holmi marquis-családroz, nektek, a kik egyszerű kereskedő népség vagytok? Azt hiszitek, hogy jó volt valaha szegény embereknek nagy urakkal egy tából cseresznyézni? Aztán milyen fogalmakat alkot magának ez a jó kis leány, ha csupa fényt és hódolatot lát maga körül?

Jeromos úr dühösen pattant fel e — mindenesetre okos és talpraesett beszéd hallatára, s életében először kezdett gorombáskodni nőtestvérével; ez aztán a férjéhez Borbotti főhad nagyhoz fordult védelméért, a ki katonás finomsággal és udvariassággal utasította vissza a bátya patvarkodását. A dolognak általános összeveszés lett a két család közt a vége; aztán hónapokig nem mentek egy más felé sem; majd pedig Borbotti urat más helyőrségbe tették s ők elmentek, a nélkül, hogy Istenhozzádot mondtak volna rokaiknak.

(Folytatása következik.)

A drága jó egészség.

(Magyarország vesztesége a betegségek miatt).

A kedvezőtlen halálozási statisztikából jogosan azt lehet következtetni, hogy

A GYIK. Vágó Pál festménye után.

akadályozza egy oly statisztika hiánya, mely az orvosi magángyakorlatból vétetett volna. Ekkép kénytelenek vagyunk összehasonlításokat tenni a kórházakkal, hol minden halálesetre körülbelül 34 megbetegedés esik, melyek mindegyike 25 gyógykezelési napot igényel. E számokat vehetjük-e igénybe vagy nem? Kórházba menni, plane közkórházba, sehol a világon nem kellemes dolog.

De meg az orvosok sem vesznek fel mindenféle apró-cseprő bajban szenvedőt, inkább mint járó beteget kezelik. Hasonlóképp a kórházakban sokkal kevésbé lehetnek arra tekintettel, vajjon a beteg teljesen felépült, felüdült-e.

A világ valamennyi hadseregei között a porosz a legegészségesebb s ebben 18 évi időközön minden egyes megbetegedésre 27 napi tartam esett.

Tekintetbe véve, hogy mentől műveltebb az egyén, annál inkább viseli gondját testi egészségének, annál tovább üdül s óvakodik a mindemapi munkájának utánajárni, fenti adatokat mint teljes hiteleseket vonhatjuk számításaink körébe.

Ha még feltesszük, hogy Magyarországon a halálozási arány 38-ról 28-ra csökkenne minden ezernél négy évenként, 15 millió lakosságot véve fel, 150,000 emberrel kevesebb halna el s 510,000-rel kevesebb megbetegedés léteznék, 127 millió 500 ezer kevesebb ápolási nappal.

VONÓNÉGYES. Vágó Pál festménye után.

A gyik és Vonónégyes.

Két kiválóan sikerült képet mutatunk be e helyen Vágó Páltól, ki igazi előszeretettel fordul a magyar népelethez. A szaladó gyikot néző falusi leányka egy kedves idilli kép, a „vonónégyest“ hajtó kisbéres, ki nagyokat rittyegtet ostorával, míg az öreg béres pipára gyujt, törül metszett magyar kép, melynek eredetijét Ó felsége, a magyar király vásárolta meg.

sehol a világon sem lehet amnyi betegségenél fogva keresetképtelen, más szerzeményét fogyasztó, mint éppen minálunk. Sőt azt kell feltennünk, hogy a mi emberek betegségekre még hajlandóbbak, mint a többi nemzeteké.

Abbeli kísérletünknek, hogy az ismert halálozásokkal szemben, a megbetegedések gyakoriságát számokban fejezzük ki,

A beteg ápolást igényel, csak könnyű eledelt szabad magához venni, ez rendszerint drágább, hozzájárul a sok orvos és patika. Mindezt a rendes ételszükségleten kívül csak 25 krt számítunk naponta, ami édes kevés, de ha fentebb jelzett betegápolási napokra számítjuk, mégis kitesz 31,875,000 frtot.

Ez a *direkt* kár. Ehhez hozzá kell szá-

mitanunk az *elmaradt keresetet*. Itt persze csak a munkaképes egyének jönnek tekintetbe. Nálunk a halál kaszája leginkább a gyermekek között pusztít (1000 élve született gyermek közül 5 éves koráig meghal 420 gyermek). Csak a 15—60 éves egyének keresetképesek, ezek körülbelül a fentebbi betegségi napok egy harmadát veszik igénybe, azaz 42.333,333 munkanap vész kárba. Egy napra eső munkabér 50 krajczárban állapítva meg, az elmaradt keresetből keletkező kárnak fel kell vennük 21.166,666 forintot.

Több mint 50 millió forint volna meg takarítható évenként, ha egészségügyi viszonyaink javulnának; oly szegény nemzetre nézve mint a miénk, ez nem csekély összeg.

Látjuk, hogy a jó egészségügy nemzetünkre nézve egyrészt *létérdek*, másrészt *felette hasznos üzlet*, ha már e szót kell használnunk. Az egészség oly tőke, melyért egyes és állam bármennyit áldozhat ama biztos reményben, hogy busás, tán mesés kamatokat hoz.

Juba Gyula dr.

Leány!

(Egy csecsemő gügyögése).

Lánynak születtem. Szinte félve jöttem a világra. Hiába tagadod, édes apám, de csak azért oly nagy örömed világra jöttömön, mert már két fiu előzött meg. Elliszem neked, hogy ha sorban második vagyok, akkor is nagy lett volna a te örömed; de tedd szivedre a kezedet s mondd meg nekem, nem vágtál volna-e elfanyalodott, csalódott képet, ha elsőnek születek? Hiába rázod bátyáim által felborzolt fejedet. Négy hete csak, hogy a világon vagyok, de már eleget tudok. Talán többet is, mint a mennyi az én koromban illenék. Az édes anyám! Oh annak mindegy: fiu vagy lánynak adott volna először életet. Az anyák nem válogatósak. De ti apák kicsinylitek a lányt, mintha bizony nem az lett volna az édesanyám is, kinek oly sokszor esküdtél sirig tartó szerelmet, változhatatlan hűséget.

Ha valamelyik apát leánynyal áldja meg az ég, szegyenkezve tudatja ismerőseivel. Csakhogy így nem mondja: fájdalom, lány! Nem mondjátok ki, de le lehet olvasni arcotokról.

Csak az első gyermek ne legyen lány! Féltek, remegtek hogy nevetek sirba száll veletek, mert a lány neve elvész a mint férjhez megy. De legnagyobb bajotok a hiúság. Azt állítják, hogy csupán az asszonyok hiúk. Megbocsátasz édes apám, de tik is hiúk vagytok, szörnyen hiúk. Valamelyik bolond elhitette a férfiakkal, hogy a férfi erejének az is egyik legfőbb bizonyítéka, ha az első gyermek — fiu! Négy hetes lány vagyok s máris úgy nevezhetném e ba-

darságon, hogy ha a dada le nem fogna, kigurulnék a bölcsőből.

De hát én édes istenkém, mivel különben a fiúk a lányoknál? Felelj erre édes apám! Mert ők szilajok, betyárkodnak; felmászhatnak minden fára, beleszaggatnak minden pocolyába s három ruhát szaggatnak, a míg mink lányok egyet? Vagy jobban szeretik a fiúk szüleiket, mint a lányok? Már az ellen tiltakozom! Én már most jobban szeretlek titeket mint bátyáim. Okozok én nektek álmatlan éjeket? Ha megszóptat a dada, s fölébredtek, csak addig pityergetek, míg újra be nem tömik a szájamat. Bezzeg a Marcsi bátyám „megszekirozott“, hogy még most is emlegetitek! Pedig ő még az édes mama emlőjén nőtt fel, engem pedig — azoknak a csunya doktor lácsiknak rendeltére — elszakítottak az édes mamám emlőjéről, mielőtt bár egyszer elszenderülhettem volna azon. . . . Pedig azt mondják, hogy sehol a világon nem esik olyan édes alvás, mint az édes anya emlőjén!

Látod, látod, édes apám, én azért mégis szeretem a mamámat, s téged is a hogy csak egy négy hetes szív szerethet. S szeretetem nő minden nappal, gyöngédségemnek, figyelmességemnek nem lesz határa. E lesem minden kívánságotokat, s ha felserdültem, mama helyett én foltozom a papa meg a bátyáim ruháit. . . . Ó, papa, azt nem is képzeled, mennyi pénz marad így a háznál. Mert különösen azok a fiúk iszonyu sok ruhát szaggatnak s te nem vehetsz mindjárt újat helyettük, mert — a mint látom — szegény ember vagy.

Ha csak fejetek fáj, bánat nehezedik szívemre s az lesz legfőbb gondom, hogy enyhítem fájdalmatokat. A fiúk, talán az alatt kün az utczán szaladgálnak, gond nélkül. Mert a fiuknak éles szemük van, ha kint felejtet dohánnyodat, szivarjaidat, de azt már nehezen látják meg, ha fejetek fáj. Mi lányok azonnal észrevesszük azt.

Aztán ha felnőttek, kilépnék az életbe, megházasodnak, s ugyszólván idegenekké válnak rátok nézve. Saját dolgaik úgy lekötik, hogy csak nagy ritkán jut eszükbe meglátogatni azokat, kik életet adtak nekik. Oh, nem így a lányok! Ha férjhez megyünk is s ha még egy szeretjük is férjünket, visszasír a szívünk a szülői házhoz. Ha egy helységben lakunk, minden nap haza szaladunk, ha messze visz a férjünk, még több szeretettel, gyöngédséggel vesszük körül a férjünket, csak azért, hogy minél többször — haza vigyen.

Hallom édes apa, hogy nagyon készültek a keresztelőmre. Az egyik szobát teljesen kiürítették, csak hogy elférjen benne a sok vendég. . . . Köszönöm, de én nem kívántam, hogy ily nagyon megtiszteljete. Minek az a nagy költség? Éppen három esztendeig kaphattam volna szép ruhát (még a babáimnak is) a

keresztelő költségéből. Ó apa, apa! te nem tudsz spórolni. Na, majd megtanítalak én, a mama segítségével! Mert én spórolós leszek ám. Éppen mint a mamám.

Most már jó éjt. Küldd be a dadát, szeretnék megvaecsorálni s elaludni Na lám már 9 óra. A viszontlátásig — éjfélkor!

Székely Huszár.

Egy óhajom . . .

Egy óhajom teljesítsed:
Könyörögtem, esdekeltem;
Es te mégse teljesítéd,
Megalázád, szegyenítéd
Úgy is megalázott lelkem.

Volt szíved azt megtagadni
Gúnyos ajkkal s vállat vonva,
Mire évek óta vágyom,
Mi egyetlen boldogságom
S téled áldozat se volna.

Gúnyos szódra nem feelve,
Támolyogtam ki az éjbe,
Lehorgaszott fővel járva
Csillagatlan éjszakába,
Ködtakarta erdő-mélybe.

Mért nem sirtam? szememből
Könyvpatkok mért nem töittek?
A torokban mi akadt meg?
Az agyamban mi rekedt meg?
A szívemben óh mi tört meg?

Palágyi Lajos.

A kitagadottak.

Irtá Véteszi Gyula.

A Pompes des Funèbres emberei szögeznek a czimereket a gyászposztóval bevont falakra. A három sávolyos mezőkön délezegen állnak a török fejet tartó hősök, a büszke daliás alakok — a ravatalon pedig ott fekszik halványan, beesett arccal, díszes fekete szalonkabátjában a daliás ősök utolsó ivadéka.

És eljönnek a ravatalhoz a suhogó selyembe öltözött elegáns hölgyek, a rendezes gavallérok, komoly méltóságteljes arccal térdelnek le, s mörzsölnak el egy imát a megboldogultért, ha ugyan akkor is nem arról gondolkoznak, hogy fekete selyemruhájok kifogástalanul áll-e, vagy hogy mikor lehet kilátásuk megint egy új rendjelre.

A gyászolókat ellepi a részvétet kifejezők egész raja, s azok látszólag megindulva végig is hallgatják őket, s a sablonszerű meleg kézszorítások sem maradnak el.

Mikor azután magukra maradnak, bizalmas meghittséggel kezdenek el beszélgetni az elhunyt végrendeletéről. Vajjon hogy osztotta meg az öreg a vagyont. A Nusi grófnak átkozottul jól fog esni az a kis örökség, mert Rizenbaum nem igen hajlandó már a váltóit prolongálni. Ákos pedig már régóta ígérgeti a kis Paulinának, hogy mihelyest meghal az öreg nagybácsi, megveszi neki az új négyes fogatot, s a kedves fiatal úr amint elgondolja azokat a várható tízes és forró csókokat, amelyek-

kel minden valószínűség szerint viszo-
nozni fogja a kis énekesnő áldozatkéz-
ségét — nagyokat, nagyokat csettetget
a nyelvével.

— Ma foi — nagyszerrü lesz

Melanie komtesz pedig arra gondol,
hogy a kedves oncle pénzéből a jövő
farsangra mennyi szép új ruhára fog
telni — s ha elgondolja a hódításokat,
melyeket az új ruhákban fog tehetni —
kezd részvétet érezni az öreg úr iránt,
s megbocsátja még azt a vele szemben
elkövetett nagy bünt is, hogy hamarabb
nem halt meg.

Egyszerre csak valamelyikük egy
nagyon kellemetlen témát hoz fel.

Hátha az öreg úr leánya részt köve-
tel magának. Elkergette ugyan a házá-
tól, mikor azzal a rongyos hivatalnokkal
viszonyt kezdett, s ki is tagadta, de
hát elvégre mégis csak leánya. s talán
volna valami joga

Ákos gróf büszkén húz elő a zseb-
ből egy írást, s elkezd olvasni. A leány
lemondási oklevele — minden jogáról
lemond — nem követel magának egy
fityinget sem.

„Atyám akarta, hogy így legyen,
legyen megtartva az ő akarata“, — szól
az utolsó rész.

— És mibe került ez az írás? —
kérdi Nusi gróf.

— Semmibe.

— Ah bravó, hát büszke a kicsike —
persze az olyan filiszterek nem is tud-
nák, hová tenni a pénzüket. De mégis
derék — egy pár száz forintot mégis
jó lenne neki oda csúsztatni valahogy.
Tudjátok úgy, hogy meg ne sértsük vele.
Hallom, hogy nem a legfényesebben
élnék

És míg az oldalszobában folyt a csa-
ládi tanács, a ravatal előtt ott térdelt
egy magas, sápadt arcú asszony, s
csókolta a halott hideg arcát, s köny-
nyeivel borította el a barázdás, ránczos
arcot.

Háta megett egy magas fiú állott,
félíg gyermek, félíg ifju. Daczos, büszke
tekintettel nézett a sápadtfényű gyertya-
lángokba — a komor gyászdiszítésekre
— s mikor pillantása a halott arcára
tévedt, idegesen, izgatottan harapta
össze az ajkait.

— Hát te meg se könnyezed a nagy-
apádat? — kérdi az anya szomorúan.

— Aki téged anyám megbántott, azt
én nem szerethetem.

A nő lerogy újra a ravatalra, s ful-
dokolva zokogja:

— Bocsáss meg neki.

S mintha a halott ajka megmozdulna
s halk hangon suttogná:

— Nem ismerlek, sem téged, sem őt.

A hideg, fagyos büszke arc valóban
azt fejezi ki:

— Nem ismerlek, nem ismerlek . . .

A szomszéd szoba ajtaja halkán meg-
nyílik s kilép Ákos gróf.

Lassan, csendesen a flu háta megé-
lopózik.

— Te Jenő, fogl csak, neked egy
kis zsebpénz — mondja neki, s a mar-
kába nyom egy csomó bankjegyet.

A fiú elvörösödik, majd elsápad, ajka
remeg az izgatottságtól, s szeme vadul
villog, mikor oda dobja a százas bank-
jegyeket az Ákos arcába. Azután
lehajlik az anyjához, szeliden felel i,
s büszke, daczos hangon mondja:

— Menjünk anyám, mert még azt
hiszik, hogy kolduhi jöttünk

Ákos gróf bámulva néz utánok, s las-
san mormogja magában:

— Ma foi — egész gavallér — kár,
hogy csak egyszerűen Helmer — egy gróf
Hárshalmi se csinálhatta volna gentle-
manlikkebben. De máskülönbön számár.

A LIBUSKÁK. Tölgyesy Arthur festménye után.

A Deák-mauzoleum.

Tizenegy esztendeig pihent a haza bölcse a
Batthány-mauzoleumban, mignem 1887-ben
elhelyezték a drága tetemet a nagyszerű
mauzoleumban, mely G e r s t e r Kálmán pályá-
nyertes tervezete szerint készült s mely a buda-
pesti kerepesi-úti temetőnek legfőbb ékessége.
A mauzoleum két méter magas, huszonnégy
méter széles és ugyanoly hosszú terraszalaku
építményen nyugszik, melyre mind a négy oldal-
ról 12 lépcsőfokon lehet följutni. A mauzoleum

kupoláján egy bronzból öntött góliusz alakja
lebeg, kezében az örök élet jelvényeivel s a
polgári erény koszorújával. E szobrot Kiss
György mintázta és Schlick öntötte. Ez volt
az első ércöntés hazánkban. A re nais-
sance stlyban épült mauzoleum magassága 27
méter, szélessége 5 1/2 méte. Belül, a főajtónak
hátul fekszik a díszkoporsó, mely
Strobl Alajos műve s melyet más alkalom-
mal szintén bemutatunk.

Orvosi tanácsadó.

(A mítesszerek ellen.)

Szép olvasónőink (mert természetes, hogy
szépek) bizonyára bosszankodnak, ha a tükörbe
nézve (mert megteszik ezt is) arcukon vagy
legalább is orrocskájukon apró fekete foltokat
vesznek észre, melyeknek gyűlölt neve „mit-
esszer“. Mennyi könnyet hullattak már e gono-

szok miatt, mennyi szert próbáltak ellenük s
mind hiába! Mert bizony a lapokban nagy
hű-hóval s reklammal hirdetett szerek mint
„N. N. doctor leánya által készített esalhatatlan
szer a mítesszerek ellen“ vagy: „500 drb ara-
nyat adok annak, ki e kenőcs használatát után
még egy mítesszert bir felmutatni“, nem érnek
semmit; megelégszünk, ha nem ártanak. Bu-
sultak ezen már az őseink is (már mint a
nőőseink) s a kérdések által sarokba szorított
régii doktor bácsik ellenük egy noha nem
biztos, de mindenesetre kellemetes és édes kurát

ajánlottak. Ők ugyanis a mítesszereket apró férgeknek tekintették, melyek a test pórusaiba befurakodtak így tehát ha az ember mézzel keni be az arcát, a nyálkák kukaczkok ki dugják fejüket, hogy megkóstolják az édes-séget s ekkor könnyű dolog azokat borotvával szépen lekarni! Mai nap azonban tudjuk, hogy az apró fekete pontok nem férgek fejcskéi, hanem bedugult faggyu- s verejték-mirigyek, melyek kiszabadítására némelyek igen jól használhatják a hideg vízzel s durva fonott keztüvel való erős dörzsölést, másoknak meg éppen ez ártalmas. Ezért a legjobb egy biztos szer feltalálásig, a felgyülemlett port és fagygynt kinyomni, még pedig vagy óra- kulcs segítségével vagy tisztára mosott dezinficiált kezünkkel. Tény, hogy az eltűntek helyibe sok más lép, de akkor legfőképp újra hozzá fogunk a szizifusi munkához.

Ágai Béla.

A boldog ifjuság...

A boldog ifjuság hevében,
Mikor még pezsgve forrt a vérem,
Sohsem keresve semmi bért
Rajongtam a dalért.

Ha szárnya kel majd énekennek
S mihez az ifju félve kezdett,
Ha majd elérve lesz a cél,
Ez lesz a pályabér!

A boldog ifjuság korában
Terhet nem érte még a vállam,
Lelkem dalolva fent lakott
Keresve fényt, napot.

S most meghuzódik lent a porban,
Hol szívemen ezernyi gond van;
Czélom még messze vár
S közelg már a halál!...

Lévay Mihály.

Mezőn.

Járok-kelek illatos zöld mezőben
Tarka lepkék kergetőznek előttem
Rá borúlnak utamra a virágok,
Virágok,
Rózsás színben látom most a világot!

Örömben megifjodik a lelkem,
Búbánatom egy cseppig elfelejtem!
Madar dalol, madár csapong fölöttem,
Fölöttem,
Szívem furdik, kéjeleg az örömben.

Panaszlásra nem nyílik most az ajkam,
Pedig a bűt utitársul fogadtam,
Magam jártam, ő jött csupán énvelem,
Énvelem,
Azért hangzott fájón az én éneken.

Hej de mostan kelv terem a szívemben,
Jól esik a bűtől, bajtól pihennem!
Hisz a sorsom úgy is nehéz küzdelem,
Küzdelem,
A nap terhét viselhetem, tűrhetem.

Járok-kelek illatos zöld mezőben,
Tarka lepkék kergetőznek előttem
Tarka lepke az én kelő reményem,
Reményem,
Boldogságom virulását hátha én is megérem?

Lévay Mihály.

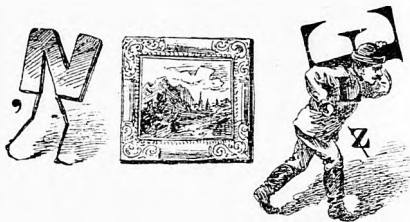
A libuskák.

Tölgyessy Arthur, a jeles tájkép festő egy bájos idillikus festményének hü másolatát mutatjuk be az előző oldalon. Aranyos, kedves kis kép ez, a mint a kis lány libuskái után maga is bemegy a tóba s meg ürösztli lábacs-káit. Szinte meglátszik rajta, hogy e'elinte félve lépett a tóba, mignem aztán fölbátorította a libuskák példája. Majd ő sem hal a tóba, ha a libuskák nem. Hisz ő már nem is olyan kis lány vagy mi. Persze hogy nem az!

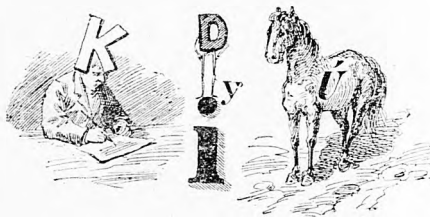

Képtalányok.

I.

II.

Számrejtvény.

- 85, 24, 18, 9, 24, 8, 10. Híres római császár.
15, 51, 73, 49, 6.
30, 27, 41, 26, 11, 12, 63. Ez meg Macedónia királya volt.
48, 62, 13.
28, 56, 32, 74, 46, 70, 7. Szabadságharczunk egyik kimagasló alakja.
45, 19, 66, 55, 87, 47.
24, 82, 80, 5, 1, 24, 21. Az 1889-iki párisi villágkiállítás emlékezetes műve.
59, 61, 17, 88, 29, 38, 37. Az ifjúkor legbájosabb érzelmé.
19, 39, 82, 29, 3, 26. Mikor még nincs felesége...
59, 72, 78, 58, 67, 2, 16. A baráti érenek legszébbje.
6, 69, 76, 77. Fur angos vadállat.
68, 84, 47, 55. Ez meg a komája.
4, 27, 76, 54, 78, 40, 75. Evvel pedig mindkettőt vadászszák.
22, 77, 34, 66, 70. Ez pusztította hazánkat.
61, 60, 15, 65, 14, 46, 80. No de ez is ám!
23, 79, 13, 41, 29, 3, 64. Emlékezetes medve-vadászó hely.
83, 79, 85, 43. A farsangot követi.
36, 81, 86, 71, 33. Ugyanaz.
44, 32, 33, 25, 65, 49, 1. A testedző sport egy testülete.
31, 23, 64, 52, 42, 35. Betű az ABC-é végéről.
57.
1-88. Egy magyar népdal első négy verssora.

Szótalány.

Hét betüből áll a nevem,
Lakásom ritka helyt lelem.
Ha említik a nevemet,
Minden ember engem szeret.
Az a baj, hogy csak ott vagyok,
A hol a csomók mind nagyok.
Nevem első négy betűje
Forgalomnak az eszköze;
Vágya ez minden embernek,
Mind gazdagnak, mind szegénynek.
Ha más három betűm veszed,
Ezt minden házban megleled.
Nevem végső két betűje
Egy városnak végveszélye,—
Czipész-mester használ engem,
Meglélsz nála, hidd el nekem.

Az e számban közölt talányok megfejtését a jövő heti számban közöljük.

A magas házak.

Feljön az alföldi paraszt fiával Szent-István napkor Budapestre. Amint kiszállanak a hajóból, a fiu ki még nem volt Budapesten, tágra meresztett szemekkel bámul, miközben azt mondja:

— Anyue, apám, de magas há ak!

Mire odavág az öreg:

— Hisz ez semmi, majd mutatok én neked olyan magasat, hogy ha a kéménye füstöl, az angyaloknak könnyezik a szöme.

Orvosi szigorlaton.

Tanár: mikor nyom az ember legtöbbet?
Szigorló: Ha valakinek a tyukszemére hág.

Naivítás.

Tanítóné: Mariska, mondd meg csak kedvesem, hogy hívják azokat a fogakat, a melyek az embernél legutóljára jelentkeznek?
Mariska: hamis fogagnak.

Következtetés.

— Ilyen okos kutyáról el lehet mondani, hogy fél ember.
— Akkor hát te fölélsz két -- kutyával.

A. Hogyan, barátom, ma kutya nélkül mégy vadászatra?

B. Igen; mert valahányszor kutyát viszek magammal, mindig agyonlövöm.